

עמ"ת 6081/05/17 - יעקב שמואל נגד מדינת ישראל סוג זיהוי צד ב

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

29 יוני 2017

עמ"ת 6081-05-17 שמואל(עציר) נ' מדינת ישראל

לפני כבוד השופטת נאוה בכור
העורר
יעקב שמואל (עציר)

נגד

מדינת ישראל סוג זיהוי צד ב

המשיבה

נוכחים:

בא כוח העורר - עו"ד גב' ליאור גבאי מרכס (ממשרד עו"ד מיכה גבאי)

ב"כ המשיבה - עו"ד רועי ברק

העורר לא הובא - בהמשך להחלטה

החלטה

1. בפניי ערר על החלטתו של בית משפט השלום בראשון לציון (כב' הש' אבנון) מיום 9.4.17, במ"ת 34262-12-16 שהורה על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים.

2. ביום **16.12.16** הוגש כתב אישום כנגד העורר, ולצדו בקשה למעצרו עד לתום ההליכים.

ביום **28.2.17** הסכים ב"כ העורר לקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר, והעורר הופנה לקבלת תסקיר לבחינת חלופה.

ביום **30.3.17** דחה בימ"ש קמא את בקשת העורר לקבלת תסקיר משלים שיבחן חלופה אחרת, לרבות בחינת מעצר בפיקוח איזוק.

ביום **9.4.17** הורה בימ"ש קמא על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים.

מכאן הערר שבפני.

3.

כתב אישום כנגד העורר מייחס לו עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, לפי סעיף 499 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק"); ריבוי עבירות של רישום כוזב במסמכי תאגיד לפי סעיף 423 לחוק, ריבוי עבירות זיוף לפי סעיף 418 לחוק, הוצאת חשבונית מס או מסמך הנחזה כחשבונית מס, מבלי שעשו או התחייבו לעשות עסקה, והכל בנסיבות מחמירות, עבירות לפי סעיף 117(ב)(3) לחוק מע"מ, עם סעיף 117(ב)(2) ו- 117(ב)(3) לחוק מע"מ, ופעולה במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק מתשלום מס שאותו אדם חייב בו, והכל בנסיבות מחמירות, עבירות לפי סעיף 117(ב)(1) לחוק מע"מ עם סעיף 117(ב)(2) ו- 117(ב)(3) וסעיף 119 לחוק המע"מ, 3 עבירות של שימוש במרמה ערמה ותחבולה לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה, 3 עבירות של הכנת פנקסי חשבונות ורשומות כוזבים לפי סעיף 220(4) לפקודת מס הכנסה, 12 עבירות של שיבוש הליכי משפט, לפי סעיף 244 לחוק, עבירה של בידוי ראיות לפי סעיף 238 לחוק העונשין, ו- 5 עבירות של הדחה בחקירה לפי סעיף 245(א) לחוק.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן בשנית, העורר, ביחד עם הנאשמים הנוספים בתיק, ניהל פעילות עבריינית שעניינה מכירת חשבוניות מס פיקטיביות תמורת עמלה, ומתן זכויות שימוש בחברות לאחרים לשם הפצת חשבוניות מס פיקטיביות על ידם, וזאת בהיקף של מאות מיליוני שקלים.

החשבוניות הפיקטיביות נמסרו לחברות שרכשו אותן לצרכי התחמקות מתשלום מס ערך מוסף ומס הכנסה ונחלקו לחשבוניות שניתנו שלא בעד סיפוק סחורה או עבודה, וכאלה שניתנו בעד סחורה או עבודה, על ידי מי שביקש להימנע מלהוציא חשבונית כדין בגין אלו.

העורר הינו יוזם שניהל והתווה את הפעילות כולה. ביחד עם נאשמים 2 ו-3 שכר את שירותיהם של אנשי קש במטרה שיתחזו לבעלי מניות מנהלים ומורשי חתימה בחברות המפיצות (להלן: אנשי קש), אשר הוחלפו מעת לעת והופעלו ע"י נאשמים 2 ו-3, שלעיתים שימשו בעצמם כאנשי קש, והכל בשליחות העורר.

נאשמים 4 ו-5 הינם עו"ד שערכו מסמכים משפטיים המסמיכים את אנשי הקש כמנהלים ובעלי מניות בחברות המפיצות, במטרה ליצור תשתית לפעילות העבריינית כולה, ונאשם 6 שימש מפיץ בשטח והפיץ חשבוניות פיקטיביות לחברות מקזזות.

הנאשמים, בניהול העורר, הפיצו או סייעו להפצתן של 2170 חשבוניות פיקטיביות בסכום כולל של למעלה ממיליארד ש"ח וסכום המע"מ בגין עומד על סך של כ- 159 מיליון ₪.

4.

מטיעוני העורר עולה כי טעה בימ"ש קמא בהחלטתו לעוצרו עד לתום ההליכים, וזאת מבלי לאפשר לו לקבל תסקיר שיבחן חלופת מעצר אחרת ומפקחים מתאימים יותר, לא כל שכן מקום בו לגבי נאשמים אחרים- נעתר לבקשה להורות על הגשת יותר מתסקיר אחד בעניינם.

טעה בימ"ש קמא בכך שלא בחן אפשרות של מעצר בפיקוח אלקטרוני.

טעה בימ"ש קמא בכך שלא נתן משקל ראוי לעובדה כי העורר עצור מיום 14.11.16 וטרם בוצעה הקראה בעניינו, המשפט טרם החל, לא נקבעו מועדי הוכחות ומדובר ב-265 עדי תביעה, ובחומרי חקירה מרובים.

יתרה מכך, ביום 24.5 במקום ביצוע הקראה- הודיעה המשיבה על תיקון כתב האישום והוספת 19 נאשמים (חברות), והתיק נדחה לתזכורת תביעה בלבד ליום 12.7.

כל הדחיות בתיק העיקרי היו בעטייה של המשיבה, למעט דחיה ראשונה לקבלת חומר ראיות.

בימ"ש קמא ייחס משקל רב להרשעתו הקודמת של העורר למרות שעניינה הרשעה יחידה שלא ממנ העניין, ואף לא ישב בכלא או היה עצור, וקבע כי העורר רצידיביסט.

בימ"ש קמא השית את החלטת המעצר על אי המלצה מטעם שירות המבחן, חרף העובדה כי השירות הינו רק כלי עזר לבימ"ש ואינו מחליף את שיקול דעתו, באופן שהיה עליו לבחון בעצמו את המפקחים המוצעים.

העורר מעולם לא הפר צו של בימ"ש, לא ניסה להימלט מאימת הדין וממעצר, למרות שלפי עובדות כתב האישום ידע אודות המעצר הקרב.

טעה בימ"ש קמא בכך שהתעלם לחלוטין מהעובדה לפיה שני נאשמים בתיק הינם משוחררים ללא כל תנאי לאחר שבימ"ש קמע כי אין ראיות לכאורה בעניינם.

בהיותו של העורר עומד לכאורה בראש הפירמידה הכוללת את שני משוחררים אלה- הרי שיש בכך כדי להשליך על מצבו. מדובר בקוטביות קיצונית של מעצר עד תום הליכים למול שחרור ללא כל תנאי.

טעה בימ"ש קמא בכך שלא ייחס משקל למצבו הרפואי הקשה ביותר של העורר, וממצבן הקשה של אימו ובתו.

ישנה פסיקה לגבי נאשמים בעלי הפרות תנאי, תסקירים שליליים ועבר מכביד והם עצורים באיזוק אלקטרוני.

בבש"פ 14687/17- שם דובר בנאשם בעל עבר הפלילי מכביד של 12 הרשעות קודמות, שישב בכלא 7 שנים, והתסקירים בעניינו- שליליים ביותר, שהפר תנאי שחרור, והוחזר לקבלת תסקיר משלים לבימ"ש מחוזי.

בימ"ש קמא בחן את החלופה של העורר כלאחר יד.

כל שהתבקש הוא קבלת תסקיר נוסף שיבחן את הערבים האחרים או שבימ"ש עצמו היה מתרשם מהם.

לאור האמור, יש להורות על שחרורו לחלופת מעצר או מעצרו בפיקוח איזוק אלקטרוני ולחילופין- להורות לשירות לבחון ערבים אחרים וחלופת מעצר אחרת בעניינו.

5. מטיעוני המשיבה עולה כי הבקשה לתיקון כתב האישום בתיק העיקרי נבעה ממעצרים של אנשים נוספים בתיק, ומהעובדה שסכום החשבוניות הפיקטיביות שיוחסו לעורר עלה מכ- 600 מיליון ₪ לכדי למעלה ממיליארד שקל.

מדובר בשורת חברות קש שהיו בשליטתו וניהולו של העורר ונוספו הרבה מאוד חברות נוספות שהוא ניהל. מדובר במערכת היררכית מאורגנת, שבראשה עומד העורר, היוזם ומגייס ומפעיל את האנשים ועומד בראשה, ובתיק הוגשו כתבי אישום נגד 8 אנשים, מתוכם 6 שפעלו בניהולו והוראתו, נמצאים במעצר עד תום ההליכים. כל המעורבים בפרשה, למעט שני עורכי הדין, נמצאים במעצר עד תום ההליכים, שניים עררו על מעצרים ונדחו, כשתהום פעורה בין העורר לבינם. האחריות בעניין החברות הנוספות מוטלת על מי שעמד בראשן, וזה העורר.

עתרה לדחיית הערר.

6. דין והחלטה

דין הערר להידחות מכל וכל.

כתב האישום כנגד העורר הינו מופלג בחומרתו, ועוסק במרמה בסכומי עתק בלתי נתפסים המגיעים כדי **למעלה ממיליארד (!) ₪** תוך מעורבותם של **23 נאשמים (!)**, חלקם חברות, כל זאת במשך תקופה לא ידועה, שהגיעה לסיומה בינואר 2014.

כתב האישום מגולל מסכת מתוחכמת ומורכבת בה פעל העורר, אשר היווה את "הרוח החיה" של הקבוצה העבריינית, ניהל והתווה את פעילות הקבוצה, פעל לאיתור וגיוס של אנשים הנתונים במצוקה נפשית או כלכלית, והביאם להירשם בכזב כבעלי תפקידים בחברות המפיצות ולשמש אנשי קש. העורר שילם להם שכר חודשי מטעמו, דאג להפצת החשבוניות באמצעות אנשי הקש, דאג באמצעות הנאשמים ואנשי הקש לפדיון ההמחאות שניתנו בתמורה להן וקיבל לידי את הכסף, ולמעשה והוציא לפועל את התוכנית העבריינית כולה.

בנסיבות אלה, בדין קבע בימ"ש קמא בהחלטתו מיום 9.4.17 נושא הערר - כי חלקו של העורר הינו המרכזי והמשמעותי ביותר במסכת הארוכה והמורכבת המגוללת בכתב האישום-

"מקל וחומר, המסוכנות הנשקפת מן המשיב 1 עולה לעין ערוך על זו של כל המשיבים האחרים. המשיב 1 הוא הקודקוד, היוזם, ההוגה והמבצע של תכנית עבריינית מקיפה אשר ביצעה נמשך תקופה ארוכה ביותר, תוך הפעלה וניצול מצוקתם של רבים שעבדו תחתיו והופעלו על ידו. כל בר דעת יתחלחל למקרא המעשים המיוחסים למשיב זה בכתב האישום."

(עמ' 8 ש' 11-14 להחלטה)

אף עברו של העורר מעיד אודות המסוכנות הרב הנשקפת ממנו לאורך זמן.

העובדה לפיה מדובר ב"הרשעה אחת" בעברו של העורר- אינה משנה את העובדה לפיה מדובר בהרשעה בריבוי עבירות מסוג העבירות המיוחסות לו דנן, שעניינן מרמה וזיוף, שבוצעו לאורך כשנתיים, כשבצדק נתן בימ"ש קמא משקל רב לעובדה כי **עבירות שיבוש הליכי משפט בתיק דנן -בוצעו על ידי העורר כחודשיים- שלושה בלבד לאחר שסיים לרצות את עבודות השירות שהושטו עליו בגזר דינו בתיק הקודם(!).**

התנהלות זו לא רק שמצביעה על רצידיזם ממשי מצד העורר, ועל קיומו של עבר פלילי מכביד, אלא מלמדת אף על העדר כי העורר נעדר כל מורא מן הדין ומידו של החוק.

על העדר מורא מן החוק מלמדות אף עבירות המיוחסות לו בכל הנוגע לשיבוש מהלכי משפט, בידוי ראיות והדחה בחקירה, באישום הרביעי בכתב האישום המתוקן בשנית, המיוחסות לו- ולו בלבד, הנלוות לעבירות המרמה, והמקימות בעניינו מסוכנות יתרה בשל עילות מעצר נוספות.

זאת ועוד, בניגוד לנטען בפניי, בימ"ש קמא סקר בהרחבה ובמפורט את הפסיקה שהוצגה מטעם העורר בטיעוניו, וקבע, בהתאם להלכה הרווחת בפסיקה שאליה אף הפנה בהחלטתו, כי מקום בו לא ניתן ליתן אמון בנאשם עצמו, באופן אישי, הרי שאין חלופה שתוכל לעמוד במסגרת המבחן הדו שלבי. וכך קבע בימ"ש קמא בהחלטתו-

"עיינתי בהחלטות אליהן הופנית, ולא מצאתי כי יש בהן מזור למסוכנות הגבוהה הנשקפת מהמשיבים שבפני. אומר בקצרה כי בענייננו, חלקם של המשיבים 1-2 בהיררכיה העבריינית, אשר פעלה לאורך זמן ממושך ובהיקפים ניכרים, תוך גזל של סכומי עתק מן הקופה הציבורית, בהצטרף לעברם הפלילי ובשילוב עם עמדת שירות המבחן, אינם מאפשרים מתן אמון בסיסי וראשוני במי מהם..הפסיקה חזרה ושנתה כי בחינת אפשרות שחרור לחלופת מעצר, לרבות מעצר בפיקוח אלקטרוני, כרוכה במנגנון דו שלבי. המשוכה הראשונה, בלתה אין, הינה מתן אמון בנאשם כי יעמוד בתנאים המגבילים שיושטו עליו, ללא הפרות וללא שיבוש הליכי משפט. ככל שבית המשפט מגיע למסקנה שלא אפשרי ליתן אמון בנאשם, אין טעם לעבור לעבור לשלב בדיקת החלופה."
(עמ' 10 ש' 18-25 ועמ' 11 ש' 1 להחלטה)

לא זו בלבד כי התנהלותו הלכאורית של העורר בכתב האישום, כמפורט לעיל, בסמוך לניהולו של תיק קודם בגין עבירות דומות, מעידה כי לא ניתן לתת בו אמון, אלא שהתרשמות שירות המבחן הימנו בתסקיר- מאששת ומחזקת את חוסר היכולת לתת בו אמון.

מהתסקיר עולה כי העורר התייחס באופן מעורפל לשאלות קצין המבחן, מסר מידע באופן זהיר ומחושב, **זוהו מאפיינים של מניפולטיביות והסתרה בהתנהלותו, ניכר כי הוא ממוקד בהשגת הישגים במישור הכלכלי**

ומחפש באופן מתוחכם ושימוש ביכולותיו הגבוהות הזדמנויות לעשיית רווחים גדולים ומהירים.

למותר לציין כי מנגד- לא מצאתי בנסיבותיו האישיות דבר מה חריג או יוצא דופן שיש בו כדי להפוך את הקערה על פיה, בעיקר נוכח העובדה כי לא חווה מצוקה חריגה נוכח מעצרו, הגם שמדובר במעצר הממושך הראשון בחייו.

יתרה מכך, לא זו בלבד שלא ניתן לתת כל אומן בעורר, אלא שהחלופה שהציע -נפסלה מכל וכל ע"י שירות המבחן.

כך, לגבי **אחיו** של העורר- בלט קושי להעמיק במיוחס לעורר ובהתמודדות המורכבת הצפויה עמו במסגרת חלופת המעצר, **אמו** של העורר- עמה מצוי בקשר מרוחק בשנים האחרונות חרף מגוריה בקרבה אליו, ונמנע מלשתף אותה בחייו ובכלל זה במעורבותו הפלילית הקודמת, **אח נוסף**- התייחס באופן שטחי לתפקיד הפיקוח ובעל מעורבות נמוכה בחיי העורר שיתקשה להוות דמות סמכותית עבורו, **גיסו** של העורר- לגביו בלטה עמדתו המגוננת על העורר ותפיסה חד ממדית חיובית שלו, ולבסוף **מכר** של העורר- שלו הכרות שטחית עם העורר, ולצד גילו הצעיר מאוד, אף הוא נמצא כמי שאינו מתאים לתפקיד הפיקוח.

בשולי הדברים יוער כי **אחות** העורר שהגיעה לשירות ביחד עם האם, שללה אפשרות לסייע בתפקיד הפיקוח.

השירות התרשם כי המפקחים הנ"ל מתקשים להתייחס למאפייני אישיות של העורר, ובכלל

זה לחזרתיות בהתנהלותו ולהתנהגות מניפולטיבית מצדו כלפי אחרים ומולם, ניכר כי הם מתקשים לצפות מצבי סיכון אפשריים בשחרורו, מעורבותם בחיי העורר נמוכה, והם יתקשו להוות עבורו דמויות סמכותיות ומציבות גבול ברור לאורך זמן.

בנסיבות אלה, לא מצא השירות את החלופה כראויה, ומי מהמפקחים הנ"ל כמתאימים לתפקיד פיקוח, ולא הומלץ על שחרורו של העורר.

לאור הנ"ל, שהקושי בחלופה בעניינו מצוי בראש ובראשונה בעורר עצמו ולא באיכות המפקחים, ואף אלו כאמור- לא נמצאו מתאימים לתפקיד הפיקוח (בש"פ 4329/11 מדינת ישראל נ' חג'ג' (פורסם בנבו, מיום 16.6.11); בש"פ 5857/13 מדינת ישראל נ' אברהם אוסקר (פורסם בנבו, מיום 3.9.13)).

על כן בנסיבות אלה לא היה מקום לשלוח בחינת חלופה אחרת בעניינו לתסקיר נוסף.

למען הסר ספק יובהר כי **אין** בעובדה לפיה שני עורכי הדין המעורבים בפרשה, נאשמים 2 ו-3 (משיבים 4 ו-5 בהליך המעצר) משוחררים לעת הזאת, כדי לשנות מעניינו של העורר, מכמה סיבות:

ראשית, לגבי נאשמים 2 ו-3 נקבע בהחלטות מיום **14.3.17** ו-**19.3.17** כי קיימת חולשה ממשית בראיות

לכאורה בעניינם, בעוד שכנגד העורר קיימות ראיות לכאורה למכביר והוא אף הסכים לקיומן במעמד הדין.

שנית, חלקו של העורר בכתב האישום הינו גדול ומשמעותי בהיותו "ראש הפירמידה" העבריינית דנן, אשר חלש על פעילותם של כל המעורבים בפרשה ושימש מנהל ויוזם, בעוד שחולשת ראיות לגבי נאשמים 2 ו-3- נוגעת בין היתר לשאלת קיומם של מודעות ויסוד נפשי במעשיהם, באופן שאינו רלוונטי לעורר ושאינה מחלישה מעוצמת הראיות לכאורה בעניינו, לא כל שכן ברמה המצדיקה שחרורו.

שלישית, לגבי העורר קיימים אישומים נוספים כאמור הנוגעים לשיבוש הליכי משפט, הדחה בחקירה ובידוי ראיות, המקימים בעניינו עילות מעצר נוספות שלא קיימות בעניינם של האחרים, ומגבירים את מסוכנותו והחשש לשיבוש הליכים, באופן שלא ניתנים לאיון בחלופה.

7. לאור המפורט, לא נפלה כל שגגה בהחלטת בית משפט קמא - ודין הערר להידחות.

ניתנה והודעה היום ה' תמוז תשע"ז, 29/06/2017 במעמד הנוכחים.

נאוה בכור , שופטת